

Inovatívny príspevok k pastoračnému významu požehnaní

Jozef Duháček

8. januára 2024 ✚ Cirkev ✚ Komentár

Čitatelia nášho portálu už o novom dokumente Dikastéria pre náuku viery *Fiducia supplicans*¹ a celosvetovej kontroverzii, ktorú vyvolal vedia – venovali sme sa tejto progresívnej novinke kardinála Tucho „uzdrav ma svojimi ústami“ Fernándeza už viackrát. Zdá sa však, že kontroverzia bude o čosi väčšia ako sme zvyknutí. Deklarácia po prvý raz umožňuje „možnosť požehnaní pre páry v neregulárnych situáciách a pre páry rovnakého pohlavia“. Toto protirečí vyhláseniu, ktoré v tejto záležitosti vydal Fernándezov predchodca kardinál Ladaria v roku 2021, ktoré potvrdilo tradičné učenie Cirkvi, že: „Nie je dovolené udeľovať požehnanie vzťahom alebo partnerstvám, dokonca aj stabilným, ktoré zahŕňajú mimomanželskú sexuálnu aktivitu... ako je to v prípade zväzkov medzi osobami rovnakého pohlavia.“²

Ilustračný obrázok: nadšený obhajca homosexuálov, americký jezuita P. James Martin SJ dáva požehnanie „zosobášenému“ páru homosexuálov

zdroj: fb Fada Mentor

„Pápež hovorí, že rímskokatolícki kňazi môžu žehnať párom rovnakého pohlavia,“ oznamovali titulky viacerých novín a webových portálov. Optimistickí katolícki apologéti začali s tým, že médiá nesprávne pochopili dokument, ktorý nič také nepripúšťa. Pesimistickí katolícki apologéti uviedli, že titulky boli, žiaľ, správne a že pápež sa mylí. Ultramontanisti na čiastočný úväzok uvádzajú, že dokument sa dá čítať iba konzervatívnym spôsobom a že je hanebnou urážkou pápeža myslieť si niečo iné. Ultramontanisti na plný úväzok uviedli, že tento dokument možno čítať iba ako „vývoj doktríny“ a že je hanebnou urážkou pápeža myslieť si niečo iné. Liberáli sa tešia s miernym náznakom netrpezlivosti. Nemci a P. James Martin SJ začali sodomitov žehnať. Svet to zaujímalo iba chvíľu, snáď dospel k záveru, že Cirkev robí aspoň nejaký pomalý pokrok, potom zívól a prešiel k ďalšej aférke.

Fernándezov traktát opakovane zdôrazňuje, že nejde o žiadne doktrinálne zmeny v definícii manželstva, ktoré je stále (ktovie ako dlho ešte) výlučným, stabilným a nerozlučiteľným zväzkom muža a ženy otvoreným k plodeniu detí a všetko iné je neprípustné. To je dobré, hoci dnes sa už nemožno spoliehať, že sa to zajtra nezmení. Takisto sa tam zdôrazňuje, že to požehnanie nesmie byť liturgické, ani sa liturgickému

nesmie podobať, ani sa nesmie udeľovať tak, aby to vyzeralo akoby boli tieto zväzky považované za manželstvo:

Táto deklarácia sa pevne drží tradičnej cirkevnej náuky o manželstve a nepovoľuje žiaden druh liturgického obradu alebo požehnania podobné liturgickému obradu, ktoré môže spôsobiť zmätok...

Preto sú neprípustné obrady a modlitby, ktoré by mohli spôsobiť zmätok medzi tým, čo tvorí manželstvo – čo je „výlučný, stabilný a nerozlučiteľný zväzok medzi mužom a ženou, prirodzene otvorený generácii detí“ – a tým, čo mu odporuje. ... Doktrína Cirkvi v tomto bode zostáva pevná.

... Z tohto dôvodu, pokiaľ ide o požehnanie, Cirkev má právo a povinnosť vyhnúť sa akémukoľvek obradu, ktorý by mohol byť v rozpore s týmto presvedčením alebo by mohol viesť k zmätku... Cirkev nemá moc udeľovať požehnanie zväzkom osôb rovnaké pohlavia...

Diabol je však ukrytý v detaile:

Aby sme pochopili hodnotu viac pastoračného prístupu k požehnaniam, pápež František nás vyzýva, aby sme s postojom viery a otcovského milosrdenstva kontemplovali skutočnosť, že „keď niekto prosí o požehnanie, vyjadruje prosbu o Božiu pomoc, vyjadruje vôľu žiť lepší život a dôveru v Otca, ktorý nám môže pomôcť žiť lepšie.“ Táto žiadosť by mala byť v každom smere cenená, sprevádzaná a prijatá s vďakou. Ľudia, ktorí prídu spontánne požiadať o požehnanie, prejavujú touto prosbou svoju úprimnú otvorenosť voči transcencii, prejavujú presvedčenie svojich srdc, že neveria len vo vlastnú silu, že potrebujú Boha a túžia sa vymaniť z úzkych hraníc tohto sveta, uzavretého vo svojich obmedzeniach...

Boh nikdy neodmieta nikoho, kto sa k nemu priblíži! V konečnom dôsledku požehnanie ponúka ľuďom prostriedok na zvýšenie ich dôvery v Boha. Prosba o požehnanie teda vyjadruje a živí otvorenosť pre transcenciu, milosrdenstvo a blízkosť k Bohu v tisícoch konkrétnych životných okolností, čo nie je maličkosť vo svete, v ktorom žijeme. Je to semeno Ducha Svätého, ktoré treba živiť, nie mu brániť.

Problém začína v tvrdení v úvode Deklarácie, že ide o natoľko „inovatívny príspevok k pastoračnému významu požehnania“, že si vyžaduje „vývoj toho, čo o požehnaníach doposiaľ povedalo Magistérium a čo stojí v oficiálnych textoch Cirkvi“. Predovšetkým, tvrdí *Fiducia supplicans*, to znamená „možnosť požehnať páry v neregulárnych situáciách a páry rovnakého pohlavia“. To je v texte opakované trikrát.

Fiducia supplicans požaduje, aby požehnanie pre takýto pár bolo dané len tak, aby sa to „nechápalo ako oficiálne potvrdenie ich zväzku alebo aby to akokoľvek zmenilo večné učenie Cirkvi o manželstve“.

Dokument uznáva, že takéto sa páry môžu nachádzať v „situáciách, ktoré sú z objektívneho hľadiska morálne neprijateľné“. A z nejakého nepochopiteľného dôvodu predpokladá, že takéto páry požadujúce požehnanie si tým nebudú chcieť „nárokovať legitimitu svojho vlastného stavu“. Podľa deklarácie, povolenie takéhoto požehnanie „nemá v úmysle nič legitimizovať“. Deklarácia hovorí:

Forma (týchto požehnaní) by nemala byť rituálne ustanovená cirkevnými autoritami, aby nedošlo k zámene s požehnaním vlastným sviatosti manželstva...

Práve preto, aby sa predišlo akejkoľvek forme zmätku alebo pohoršeniu, keď o modlitbu požehnanie požiada pár v neregulárnej situácii, aj keď bude udelená obradmi inými, ako tie

predpísané liturgických knihách, toto požehnanie by sa nikdy nemalo udeľovať súbežne s obradmi občianskeho zväzku, a to ani v žiadnej súvislosti s nimi. Nemožno ho vykonať ani v liturgickom rúchu, gestami alebo slovami, ktoré sa používajú pri sobáši. To isté platí, keď o požehnanie žiada pár rovnakého pohlavia.

Tieto vymedzenia síce posilňujú naliehanie deklarácie, že na úrovni doktríny nedochádza k žiadnej zmene, a teda ani k schváleniu akýchkoľvek sexuálne nemorálnych zväzkov. Má ísť len o prijatie skutočnosti, že prosba o požehnanie je zo strany žiadateľov vyjadrením potreby Božej pomoci, ako aj prosbou, „aby všetko, čo je pravdivé, dobré a ľudsky platné v ich živote a vo vzťahoch, bolo obohatené, uzdravené, a povznesené prítomnosťou Ducha Svätého“ pričom u žiadateľov môže byť „vina alebo zodpovednosť oslabená rôznymi faktormi ovplyvňujúcimi subjektívnu pripočítateľnosť“.

Lenže nič také nikto nikdy nerozporoval a Ladariovo vyhlásenie z roku 2021 výslovne uvádzalo, že zákaz požehnania párov „nevylučuje požehnanie udeľované jednotlivým osobám s homosexuálnymi sklonmi, ktoré prejavujú vôľu žiť vo vernosti zjaveným Božím plánom, ako to požaduje Cirkevná doktrína“.

Prečo potom vypuklo celosvetové pohoršenie a kontroverzia? Doposiaľ sa proti deklarácii *Fiducia supplicans* postavili biskupi Poľska, Maďarska, Ukrajiny, Kazachstanu, Nigérie, Malawi, Zambie, Kamerunu, Mozambiku, Madagasakru, Zimbabwe, Rwandy a aj sympóziu afrických biskupských konferencií. Kardinál arcibiskup Kinshasy Ambongo volá po rezolútnom, celoafrickom postupe proti deklarácii. Deklaráciu *Fiducia supplicans* ostro kritizovali aj kardinál Gerhard Müller, arcibiskup Charles Chaput, arcibiskup Tomasz Peta a biskup Athanasius Schneider, Confraternity of Catholic Clergy UK, westminsterský kardinál Vincent Nichols, kardinál z Durbanu Napier, kardinál arcibiskup Montevidea Daniel Sturla, abiddjanský kardinál Jean Peiere Kutwa, arcibiskup a gréckokatolícky prímás na Ukrajine Sviatoslav Ševčuk, arcibiskup Carlo M. Viganò, arcibiskup Hector Aguer, biskupi Joseph Strickland, Marian Eleganti, Czeslaw Kozon, Rafael Lopez-Brea, deväť biskupov francúzskej cirkevnej provincie Rennes, Confraternity of Catholic Clergy USA, rehoľa Synov Najsvätejšieho Vykupiteľa, Združenie argentínskych katolíckych právnikov, rehoľa Otcov Nepoškvrneného počatia Blahoslavenej Panny Márie, Kňazské Bratstvo sv. Pia X a zástup teológov a katolíckych intelektuálov a novinárov ako brat Alexis Bugnolo, Damian Thompson, o. Gerald Murray, o. Raymod de Souza, George Weigel, Joseph Shaw, Peter Kwasniewski, Dr. Taylor Marshal, John-Henry Westen a mnohí iní.³

Slovenskí biskupi sa rozhodli takticky vyčkávať, najskôr sa chcú s dokumentom (dôkladne) oboznámiť a potom sa vyjadria ako ho budú u nás aplikovať⁴ a my netrpezlivo čakáme na stanovisko KBS.

Katolícky filozof a bloger Edward Fesser rozdelil problémy s deklaráciou *Fiducia supplicans* do troch oblastí. **Dokument je podľa neho nekoherentný - je to zneužitie právomoci a problémom je aj jeho implikatúra.**⁵

Nesúdržnosť dokumentu pramení zo skutočnosti, ktorú pekne vysvetlil Dan Hitchens v First Things.⁶ Deklarácia je v rozpore s vatikánskym dokumentom z roku 2021. Rozpor je nad slnko jasnejší, keď porovnáme tieto dve tvrdenia:

2021: „Nie je dovolené udeľovať požehnanie vzťahom alebo partnerstvám, dokonca aj stabilným, ktoré zahŕňajú mimomanželskú sexuálnu aktivitu..., ako je to v prípade zväzkov medzi osobami rovnakého pohlavia.“

2023: „V rámci tu načrtnutého horizontu sa objavuje možnosť požehnaní pre páry v neregulárnych situáciách a pre páry rovnakého pohlavia.“

Kontradikcia tu je zrejme každému, kto si tieto dve vyhlásenia nezaujato prečíta, ale ak by s tým mal niekto ťažkosti, tu je pár vysvetľujúcich poznámok. „Pár“ je to isté ako dvaja ľudia vo „vzťahu“ alebo „partnerstve“ alebo zväzku. Pár nie sú dve neznáme a izolované osoby, ktoré sa postaví pred kňaza so žiadosťou o požehnanie. „Neregulárna situácia“ sa dnes, v katolíckom diskurze plnom sprevádzania a pastoračnej citlivosti, eufemicky používa pre osoby žijúce v smilstve, neplatnom manželstve, cudzoložstve, žijú sexuálne s osobami rovnakého pohlavia a podobne.

Dokument z roku 2021 jasne a dôrazne vylučuje akékoľvek požehnanie pre pár v takejto situácii, kým dokument z roku 2023 to za určitých okolností očividne umožňuje. Tento rozpor znamená, že nová deklarácia ruší dokument z roku 2021.

Tu sa samozrejme po celej zemeguli promptne vyrojili hermeneutickí úhori, ktorí sa pokúšajú vysvetliť, že nový dokument dovoľuje požehnávať páry, ale nie ich zväzky, čo je iba verbálne ale nie faktické rozlišovanie, pretože aj Ladariov aj Fernándezov dokument sa zaoberá rovnakými párami a rovnakými vzťahmi. V oboch prípadoch pár znamená dvoch ľudí, spojených nejakým romantickým vzťahom, emocionálnym putom, zdieľajúcim stôl a lôžko, a pod. Dá sa žehnať starým mládencom a zároveň nežehnať slobodným mužom?

Deklarácia *Fiducia supplicans* je skutočne dvojnásobne nekoherentná, pretože opakuje učenie z dokumentu z roku 2021, že „Cirkev nemá moc udeľovať požehnaní zväzkom osôb rovnakého pohlavia“. Toto tvrdenie je v rozpore s tvrdením, že páry môžu byť požehnané, pretože „pár“ a „zväzok“ sú to isté. Nová deklarácia tak nielenže odporuje dokumentu z roku 2021, ale protirečí si aj sama sebe.

Niektorí tvrdia, že páry a zväzky nie sú to isté, lebo „pár“ môže jednoducho označovať pár individuálnych vecí – napríklad ponožky sa počítajú na páry, ľudia idú na „pár pív“ alebo niečo stojí pár eur. Ale tento argument ide mimo, pretože kontext oboch dokumentov sa týka párov v romantickom zmysle – dvoch ľudí spojených putom. A pár je v tomto zmysle viac než len pár jednotlivcov. Je absurdné predstierať, že *Fiducia supplicans* hovorí o „pároch“ v užšom zmysle, teda o dvoch úplne cudzích ľuďoch, ktorí iba stoja vedľa seba, a obaja nezávisle žiadajú toho istého kňaza o požehnanie!

Niektorí tvrdia, že *Fiducia supplicans* oprávňuje požehnať iba jednotlivcov, ktorí tvoria pár, ale nie samotný pár. Ale dokument výslovne a opakovane hovorí o požehnaní párov, nielen jednotlivcov v páre. Už v dokumente z roku 2021 sa výslovne uvádzalo, že jednotlivci môžu byť požehnaní. Takže načo bol potrebný nový dokument a čo „inovatívne“ alebo aký „skutočný vývoj“ priniesol, ak všetko zostáva v intenciách dokumentu z 2021?

Niektorí tvrdia, že fráza „požehnanie pre páry“ má zásadný význam, akoby predložka „pre“ nejako znamenala, že samotný pár nie je požehnaný. Nikto však zatiaľ nedokázal vysvetliť, ako môže „požehnanie pre páry“ znamenať niečo iné ako „požehnanie párov“. Deklarácia v skutočnosti hovorí aj o „požehnaní párov“, a nielen o „požehnaní pre páry“.

Niektorí tvrdia, že medzi dokumentmi z roku 2021 a 2023 nie je žiadny rozpor, pretože je možné, ako hovoria, požehnať „pár“ bez požehnaní „vzťahu“ medzi jednotlivcami, ktorí tvoria pár. Ale dokument zreteľne hovorí o požehnaní párov, nielen jednotlivcov v páre. **Požehnanie sa udeľuje páru ako**

páru. A práve to je dôvod, prečo sa dokument pýši inovatívnosťou a „skutočným vývojom“. Ale ako možno požehnať pár ako pár bez požehnania vzťahu, vďaka ktorému ten pár existuje?

Niektorí tvrdia, že odmietnutie *Fiducia supplicans* je porovnateľné s odmietaním *Humanae Vitae* Pavla VI. a takto chcú rozprášiť kritikov dokumentu. K tomu možno povedať že:

– *Humanae Vitae* ortodoxní biskupi bránili a odmietali ho progresívci, kým v prípade tohto dokumentu je to naopak. Bránia ho predovšetkým progresívni a heterodoxní klerici.

– Tí, čo odmietali *Humanae Vitae* to robili preto, že dokument opakoval tradičné učenie Cirkvi o sexuálnej morálke. Tí, čo odmietajú posledný dokument to robia preto, lebo naopak, javí sa ako rozchod s doterajšou praxou.

– *Humanae Vitae* je pápežská encyklika, ktorej niektorí teológovia pripisujú dokonca neomylnosť, kým *Fiducia supplicans* je len deklarácia dikastéria. Úroveň authority novej deklarácie je nižšia *per se* a tiež ju ešte znížil sám František, ktorý nepovažuje dikastérium za garanta ortodoxie,⁷ ale za úrad, ktorý má „šíriť teologické myslenie a reflexie v dialógu“.

– Hoci pozitívne prijatie nejakého dekrétu nie je spoľahlivý indikátor toho, či obsahuje pravdu alebo nie, má bezpochyby význam, keď ide o legislatívny dokument žiadajúci klérus, aby niečo robil. Kým *Humanae Vitae* len opakovalo, čo Cirkev vždy učila, *Fiducia supplicans* žiada, aby klérus konal špecifické, doposiaľ nedovolené veci.

Dokument z roku 2021 tiež výslovne hovorí, že aj keď jednotlivci tvoriaci pár stále môžu byť požehnaní, zakazuje „akúkoľvek formu požehnania, ktorá má tendenciu uznávať ich zväzky ako také“. Ale požehnať pár ako pár a nielen ako jednotlivcov znamená „uznať ich zväzky ako také“. Takže aj keby sa dala prijať myšlienka požehnania páru bez požehnania vzťahu, stále by existoval rozpor medzi dokumentmi z roku 2021 a 2023. Implicitné uznanie zväzku pri jeho žehnaní je v dokumente z roku 2021 zakázané, ale povolené v dokumente z roku 2023.

Pointa je, že požehnanie „párov“ v dokumente z roku 2023 znamená „požehnanie ľudí ako ľudí, ktorí sú vo vzťahu“. A zákaz požehnávať „vzťahy“ v dokumente z roku 2021 je zjavne len spôsob, ako zakázať „požehnanie ľudí, ako ľudí ktorí sú vo vzťahu“. Rozdiely vo frazeológii medzi dokumentmi sú len verbálne. Možno, že sa nový dokument snaží vyhnúť rozporu, ale nedarí sa mu to vzhľadom na spôsob, akým sa výrazy ako „pár“, „vzťah“ a podobne v realite používajú pri opise romantických a sexuálnych situácií. Netreba hľadať ani žiadne špeciálne teologické výrazy, pretože príslušné výrazy žiadne teologické konotácie nemajú.

Podľa Edwarda Fessera je čistou sofistickou popierať, že *Fiducia supplicans* povoľuje požehnanie párov v pároch rovnakého pohlavia a iných neregulárnych vzťahoch a tvrdiť, že nie je v rozpore s dokumentom z roku 2021. Na Twitteri P. James Martin SJ víťazoslávne vyhlásil:⁸

Re: Vatikánska deklarácia o požehnaní osôb rovnakého pohlavia. Dávajte si pozor na odpoveď „Nič sa nezmenilo“ v dnešných správach. Je to významná zmena. Skrátka, včera mi ako kňazovi zakazovali páry rovnakého pohlavia vôbec požehnávať. Dnes s určitými obmedzeniami môžem.

P. Martin má pravdu, a nemožno to rozumne poprieť – *Fiducia supplicans* skutočne znamená významnú zmenu, a to práve preto, že povoľuje to, čo bolo predtým zakázané. A P. Martin to hneď využil⁹ a to spôsobom, ktorý sa zdá aj obrancom *Fiducia supplicans* ako prehnaný.

To nás privádza k druhému problému deklarácie, ktorým je, že takéto zneužitie právomoci – abúzus – je skrátka nevyhnutné. Pretože nový dokument protirečí a robí súčasnú politiku Cirkvi nekonzistentnou. Na jednej strane trvá na tom, že nejde o žiadnu doktrínálnu zmenu a že tá žiadna zmena znamená, že Cirkev dnes neuznáva zákonnosť párov rovnakého pohlavia a iných neregulárnych „párov“ o nič viac ako v minulosti. Na druhej strane, žehnať takéto páry ako páry (a nielen ako jednotlivcov) znamená, že fakt, že tvoria pár, je nejakým spôsobom prijateľný. Teda „je tu tendencia uznávať ich zväzky ako také“, čo dokument z roku 2021 zakázal.

Preto mnohí musia prísť k záveru, že Cirkev teraz nejakým spôsobom akceptuje páry rovnakého pohlavia a iné neregulárne „páry“ - opäť ako páry a nielen ako jednotlivcov - a prirodzene vyvodí záver, že nemorálne sexuálne správanie, ktoré definuje takéto vzťahy, už nie je pre Cirkev až tak veľmi nemorálne. (!)

Fiducia supplicans pre istotu výslovne odmieta akékoľvek schvaľovanie takéhoto správania. Ale to sa k bežnému katolíkovi v lavici už nedostane. Ak na pochopenie koherentnosti deklarácie potrebuje človek špeciálnu teologickú prípravu a aj tak sa mu to sotva podarí, tak sotva prekvapí, ak z toho ľudia vyvodia presne tie heterodoxné závery, ktorým dokument údajne predchádza.

Edward Fesser sa dotýka aj posledného problému deklarácie, ktorým je jej implikatúra. Implikatúra je v pragmatike používaný komunikačný akt, ktorým sa na základe kontextu alebo spôsobu podania nejakého výroku vyvodzuje význam, ktorý presahuje jeho doslovný zmysel.

Napríklad, keď sa študenta opýtajú, ako dnes dopadol na skúške a on povie, že včera večer nemal ísť na pivo s kamarátmi. Nehovorí tým nič o výsledku, ale z celkového kontextu je zrejmé, že skúška nedopadla dobre. Alebo ak vám niekto zahrá skladbu, ktorú zložil a vy poviete, že má pekný klavír. Táto veta sama osebe neznamena, že skladba je zlá, ale komunikačný akt túto správu určite vyjadruje. Doslovný význam totiž nie je všetko, čo je pre správu nesenú nejakým výrokom podstatné.

Implikatúry boli pre Cirkev vždy dôležité pri hodnotení teologických teórii (klerici a teológovia zvyčajne nepoužívajú slovo „implikácia“, čo je odborný termín z lingvistiky a filozofie). Aj výroky, ktoré nie sú striktne kacírské, či dokonca mylné, boli často iným spôsobom odsúdené ako problematické. Môžu byť napríklad zle sformulované, alebo nejednoznačné, alebo majú potenciál vyvolať pohoršenie, či nesú „stopy herézy“, aj keď nie sú striktne vzaté heretické, prípadne sú „urážlivé zbožným ušiam“. Katolícki spisovatelia a teológovia minulých generácií takéto teologické cenzúry poznali, súčasným spisovateľom nie sú známe. Morálny alebo teologický výrok, ktorého doslovný význam nie je nevyhnutne heretický alebo nepravdivý, môže byť stále „zle vyjadrený“ alebo „schopný spôsobiť pohoršenie“, pokiaľ vzhľadom na kontext, v ktorom sa presadzuje, je prípustná aj heretická alebo nepravdivá implikatúra.

Toto je kontext relevantný pre *Fiducia supplicans*:

- Sekulárny svet nenávidí učenie Cirkvi o sexuálnej morálke možno ešte viac, ako ktorúkoľvek inú z jej doktrín. Neustále tlačí na Cirkev, aby svoju náuku opustila, a mnohí si myslia, že je len otázkou času, kedy to urobí.
- Väčšina klerikov o tom nechce hovoriť a pokiaľ to pri nejakej príležitosti spravია, majú zvyk vydať vágne a povrchné vyhlásenie, ku ktorému pripoja úpenlivú prosbu o prijatie a akceptovanie tých, ktorí učenie Cirkvi v sexuálnej morálke neposlúchajú.
- Súčasný pápež má tendenciu uprednostňovať a povyšovať klerikov, ktorí nekladú dôraz na tradičné učenie o sexuálnej morálke a silne znevýhodňovať a utláčať, ba teraz už aj prenasledovať klerikov, o ktorých sa vie, že tradičnú morálku bránia. Je tiež všeobecne vnímaný ako človek snažiaci sa o oslabenie cirkevnej náuky aj v iných oblastiach.
- Tí, čo najhlasnejšie žiadajú požehnanie párov rovnakého pohlavia a iných „neregulárnych“ párov, sú práve tí, ktorí odmietajú tradičné učenie Cirkvi o sexuálnej morálke, kým tí, ktorí najhlasnejšie protestovali proti takémuto požehnaniu, sú tí, ktorí najviac chcú presadzovať tradičné učenie.
- Pred vydaním dokumentu, akým je *Fiducia supplicans*, muselo byť každému zainteresovanému zrejmé, že rozlíšenia a kvalifikácie, ktoré obsahuje, budú málo zrozumiteľné a nebudú mať žiadnu váhu u väčšiny laikov. Že budú brané ako legalistická výplň a nebude im pripisovaná žiadna dôležitosť.

Nemožno rozumne poprieť, že vzhľadom na všetky tieto súvislosti deklarácia teraz implikuje presvedčenie, že Cirkev dnes aspoň čiastočne pripúšťa kritiku tých, ktorí odmietajú jej učenie a že teraz nejakým spôsobom schvaľuje zväzky osôb rovnakého pohlavia a iné „neregulárne“ zväzky (aj tie, v ktorých figuruje cudzoložstvo, smilstvo a neplatné manželstvá). Deklarácia toto posolstvo skrátka vydáva, bez ohľadu na to, či to bol zámer alebo nie. A robí to bez ohľadu na všetky tie hlúpe diskusie o význame slova „pár“ a diskusie o tom, ako sa dá zosúladiť s dokumentom z roku 2021. Aj keď pripustíme deklarácia nie je striktne heretická, má zjavne obrovský potenciál „spôsobiť pohoršenie“, je „zle formulovaná“ a „nejednoznačná“.

Dnes vidíme len prvé z dôsledkov tohto vývoja. Koniec-koncov, na „pároch“ nie je nič zvláštne. Z logiky *Fiducia supplicans* neexistuje dôvod, prečo by malo byť zakázané žehnať „skupiny“ alebo ešte väčšie polyamorné „zväzky“ alebo hoci aj organizácie, ako sú katolíci bojujúci za potraty. Ako by mohli byť zakázané? Členovia takýchto skupín predsa tiež majú veľa „pravdivého, dobrého a ľudsky platného v ich životoch a vzťahoch“ a samotným aktom prosby o požehnanie „vyjadrujú prosbu o Božiu pomoc, túžbu po lepšom živote a dôveru v Otca, ktorý im môže pomôcť žiť lepšie.“ Prečo by nemali mať prístup k požehnaniu, ak ho majú osoby rovnakého pohlavia a iné „neregulárne páry“?

Rozsýpa sa aj práčne budovaná povest' Jorge Bergoglia ako pápeža periférií. Pápeža z chudobného juhu a opačného konca sveta, ktorý prišiel otriasť „prežratým“ konzumným a morálne skazeným Západom a americkými konzervatívami, ktorými mimoriadne opovrhuje. Ale sú to práve periférie ako Afrika, ktoré ohnivo vystúpili proti *Fiducia supplicans*.

Vlna odporu proti progresívnemu letáku z Vatikánu je teraz vyššia ako kedykoľvek predtým. Odpor prinútil Fernándeza vydať päťstranové vyjasnenie celej veci. Tucho najskôr hovorí, že rešpektuje práva biskupov rozhodnúť o aplikácii homopožehnaní vo svojich diecézách. Mlieko je už rozliate, viacerí biskupi ho poslali kadeľahšie, tak je treba minimalizovať škody a zachrániť zvyšky už aj tak biednej reputácie. Kardinál však varuje: „Nie je priestor na to, aby sme sa doktrinálne dištancovali od tejto deklarácie alebo ju považovali za

heretickú, v rozpore s tradíciou Cirkvi alebo za rúhanie.“ A kto by sa o to pokúšal je len beznádejný hlupák, ktorý potrebuje „rásť v presvedčení, že: nerituálne požehnania (...) nie sú ospravedlnením všetkých ich činov a nie sú schválením života, ktorý tí ľudia vedú.“ Požehnania nesmú trvať viac, ako 10–15 sekúnd a nesmú sa konať pri oltári. Hádam preto, aby si ich Pán Boh nevšimol...

Kardinál Müller považuje novú deklaráciu za „seba protirečivú“. Arcibiskup Chaput ju opisuje ako „dvojzmyselnú“. Fr. Weinandy hovorí, že „spôsobuje zmätok“. Prof. Chapp ju považuje za „katastrofu“. Profesor Roberto de Mattei, ktorý je umierneným komentátorom sporov okolo pápeža Františka, napriek tomu píše: „Bolí ma, keď musím povedať, že tí, ktorí promulgovali a podpísali toto škandalózne vyhlásenie, spáchali veľmi ťažký hriech.“

Je pomerne zriedkavé, keď takto možno spravodlivo hovoriť o najvyšších doktrinálnych autoritách v Cirkvi, ale môže sa to stať, keď pápež nehovorí *ex cathedra*. Poznáme prípad pápeža Jána XXII., Liberia a najmä trápny prípad Honoria, ktorého nejednoznačné učenie poskytlo pomoc a podporu heréze monotheizmu. Za to ho odsúdili tri cirkevné koncily a niekoľkí jeho nástupcovia. Pápež sv. Lev II. vyhlásil: „Dávame do kliatby pôvodcov nového bludu... a tiež Honoria, ktorý sa nepokúsil posvätiť túto apoštolskú Cirkev učením apoštolskej Tradície, ale profánnou zradou dovolil, aby bola poškvrnená jej čistota.“ Historik o. John Chapman vo svojej knihe *The Condemnation of Pope Honorius* poznamenáva, že „formula pre prísahu každého nového pápeža od 8. storočia do 11. storočia pridáva zoznamu odsúdených monotelitov tieto slová: „(odsudzujem...) spolu s nimi aj Honoria, ktorý podporil ich zločinné výroky“ (str. 115 – 116).

Prípad pápeža Honoria by si mali dôkladne preštudovať teológovia a cirkevníci – a predovšetkým pápež František.

Svätý John Henry Newman tvrdil, že takéto incidenty by nás nemali prinútiť opustiť Cirkev ako nedôveryhodnú alebo skorumpovanú inštitúciu. Zlý pápež, povedal Newman, je ako zrážka vlakov: skutočne veľkolepá udalosť, ktorá musí vydesiť a rozrušiť. Ale je prehnané, ak ľudia dospejú k záveru, „že cestovanie vlakom je nebezpečné a samovražedné a že nikdy nebudú cestovať inak, len na koni.“ Štatisticky je železničná doprava stále bezpečnejšia ako jej alternatívy; a preto nás ťažko môže šokovať, zdôraznil Newman, že „v dlhom rade medzi vyše dvesto pápežmi, medzi mučeníkmi, vyznávачmi, učiteľmi, múdrymi vládcami a milujúcimi otcami svojho ľudu, sa nájdu jeden, dvaja alebo traja, ktorí vyhovujú Pánovmu opisu zlého služobníka.“

1 *Fiducia Supplicans*

2 *Responsum ad dubium*

3 https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_opponents_of_Fiducia_supplicans

4 <https://tkkbs.sk/view.php?cislocianku=20231221032>

5 <https://edwardfeser.blogspot.com/>

6 <https://www.firstthings.com/web-exclusives/2023/12/the-pope-and-the-black-hole>

7 <https://rorate-caeli.blogspot.com/2023/07/revealing-interview-with-archbishop.html>

8 <https://x.com/JamesMartinSJ/status/1736786693007511836?s=20>

9 <https://www.nytimes.com/2023/12/19/us/catholic-gay-blessing-pope-francis.html>

Portál Christianitas.sk svojim čitateľom odporúča:

Kniha **Obraňujme vyšší zákon** s podtitulom **Hnutie LGBT a obrana kresťanskej morálky** kolektívu autorov Americkej spoločnosti pre obranu Tradície, rodiny a vlastníctva (TFP) dáva čitateľovi jednoznačnú odpoveď na otázku: Prečo musíme odmietat „sobáše“ medzi ľuďmi rovnakého pohlavia ako aj požiadavky homosexuálnej loby?

K tejto obsahom pozoruhodnej knihe napísal príhovor otec arcibiskup Mons. Ján Orosch, z ktorého zacitujeme: *„Táto hlboká pravda, ktorá je uvedená v predstavovanej knihe o skutočnosti homosexuálnej revolúcie, pozorovateľnej na celom svete, dokonale ilustruje realitu vzbury hriechom poznačeného človeka, voči svojmu Stvoriteľovi.“*

A slová z recenzie doc. RNDr. Vladimíra Palka CSc.: *Ak sa chcete zoznámiť s knihou, ktorá opisuje úspešnú históriu, taktiku a stratégiu hnutia, a vyzbrojuje čitateľa argumentačne do zápasu proti ideológii LGBT, potom odporúčam knihu „Obraňujme vyšší zákon“.*

Uvedenú knihu si môžete objednať na adrese:

<https://www.christianashop.sk/obranujme-vyssi-zakon/>

V našom e-shope si však môžete objednať vo výraznej zľave aj ďalšie zaujímavé tituly - viac informácií na našej stránke christianashop.sk/.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/inovativny-prispevok-k-pastoracnemu-vyznamu-pozehnaniam/>